ฝ่ายอำนวยการ
เลขที่รับ 525
วันที่ 22 มี.ค. 64
เวลา 15.40 น.

ด่วนที่สุด

ที่ ตง ๐๐๒๓.๑๓/๗๓๖

ที่ว่าการอำเภอวังวิเศษ
ถนนเพชรเกษม ตง ๙๒๒๒๐

๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลวังวิเศษ และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือจังหวัดตรัง ด่วนที่สุด ที่ ตง ๐๐๒๓.๓/ว ๑๗๐๖ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๔

ด้วยจังหวัดตรัง ได้รับแจ้งจากกระทรวงมหาดไทย ว่าสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ รับทราบแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ ตามมติคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ และให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป ซึ่งกระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า มาตรา ๕ มาตรา ๘ (๑) และมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้ทรัพย์สินของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐซึ่งใช้ในกิจการของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐเฉพาะที่มิได้ใช้หาผลประโยชน์ ได้รับการยกเว้นภาษี กรณีทรัพย์สินของรัฐที่ใช้หาผลประโยชน์หรือทรัพย์สินของรัฐวิสาหกิจที่หารายได้ จึงไม่ได้รับการยกเว้นภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ผู้ที่เป็นเจ้าของหรือครอบครองหรือทำประโยชน์ในทรัพย์สินของรัฐเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษี รายละเอียดดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์ (www.esaraban.com)

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพรศิลป์ อรุณพันธุ์)
ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ) รักษาราชการแทน
นายอำเภอวังวิเศษ

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอ
โทร. ๐-๗๕๒๙-๖๐๔๕
โทรสาร. ๐-๗๕๒๙-๖๐๔๕

(นายสุวรรณ์ มรกต)
รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล รักษาราชการแทน
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าสะบ้า

ด่วนที่สุด

ที่ ตง ๐๐๒๓.๓/ว ๑๗๖๖

ศาลากลางจังหวัดตรัง
ถนนพัทลุง ตง ๙๒๐๐๐

๑๗ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ นายกเทศมนตรีนครตรัง และนายกเทศมนตรีเมืองกันตัง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๑๓๖๙ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยจังหวัด ได้รับแจ้งจากกระทรวงมหาดไทยว่าสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่าคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ รับทราบแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ ตามมติคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ และให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า มาตรา ๕ มาตรา ๘ (๑) และมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้ทรัพย์สินของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐซึ่งใช้ในกิจการของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐเฉพาะที่มิได้ใช้หาผลประโยชน์ได้รับการยกเว้นภาษี กรณีทรัพย์สินของรัฐที่ใช้หาผลประโยชน์หรือทรัพย์สินของรัฐวิสาหกิจที่หารายได้ จึงไม่ได้รับการยกเว้นภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างผู้ที่เป็นเจ้าของหรือครอบครองหรือทำประโยชน์ในทรัพย์สินของรัฐเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษี ดังนั้น เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ จึงขอให้อำเภอแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ทราบและถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ สำหรับอำเภอแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกำกับดูแลทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายไพบูลย์ โอมาก)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดตรัง

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น
โทร. ๐๗๕-๒๑๘-๒๑๑ ต่อ ๓
โทรสาร ๐๗๕-๒๑๑-๖๒๐
ผู้ประสานงาน นางสาวสบาย พรหมสุวรรณ์ ๐๘๗-๒๘๖๑๔๕๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย

ด่วนที่สุด
ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๑๓๖๙

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๘ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๐๐ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

ด้วยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่าคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ รับทราบแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ ตามมติคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ และให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า มาตรา ๕ มาตรา ๘ (๑) และมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้ทรัพย์สินของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐซึ่งใช้ในกิจการของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐเฉพาะที่มิได้ใช้หาผลประโยชน์ได้รับการยกเว้นภาษี กรณีทรัพย์สินของรัฐที่ใช้หาผลประโยชน์หรือทรัพย์สินของรัฐวิสาหกิจที่หารายได้ จึงไม่ได้รับการยกเว้นภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ผู้ที่เป็นเจ้าของหรือครอบครองหรือทำประโยชน์ในทรัพย์สินของรัฐเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษี ดังนั้น เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ จึงขอให้จังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ทราบและถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายฉัตรชัย พรหมเลิศ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น
โทร. ๐-๒๒๔๑-๐๗๕๕ โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๘๘๙๘
ผู้ประสานงาน : ก้องเกียรติ นัยนาประเสริฐ โทร. ๐๘-๕๗๘๘-๓๔๙๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย

ส่วนนโยบายการคลังและพัฒนารายได้
เลขรับ 225
วันที่ ๑๙ ก.พ. ๒๕๖๔
เวลา 16.00 น.

กลุ่มงานการเมือง สร.มท.
เลขรับที่ 687
วันที่ ๑๙ ก.พ. ๒๕๖๔
เวลา 11.00 น.

สำนักงานรัฐมนตรี
1056
รับที่
วันที่ 17 ก.พ. 2564
เวลา
กระทรวงมหาดไทย

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๑๐๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ

กองคลัง สำนักปลัดกระทรวงมหาดไทย
วันที่ 18 ก.พ. 2564
เลขรับ 8287
เวลา

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ นร ๐๑๐๗/๕๙ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๔

ด้วยคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และสมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติต่อไป และกำชับให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป ตามมติคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ 9774
วันที่ 19 ก.พ. 2564
เวลา

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ว่า

๑. รับทราบแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ ตามมติคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓

๒. ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป

จึงเรียนยืนยันมาและขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐในกำกับดูแลทราบและถือปฏิบัติต่อไป

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น
เลขรับ 1076
วันที่ ๑๘ ก.พ. ๒๕๖๔
เวลา

ขอแสดงความนับถือ

ด่วนที่สุด
ที่ มท 0102/ 1024
เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย
เพื่อโปรดทราบและดำเนินการ

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิวะวิลาส)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

(นางสาวปาณิสรา กาญจนะจิตรา)
หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรีฯ ปฏิบัติราชการแทน
เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๑๗ ก.พ. ๒๕๖๔
หน.กง.

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๗๒๔ (กานต์พิชชา) ๑๕๒๒ (เฉลิมขวัญ)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.soc.go.th (เฉลิมขวัญ/อริศรา)
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ dcab@soc.go.th

ที่ นร ๐๑๐๗/๕๙

คณะกรรมการการกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑๕ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือสำนักงานรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ที่ นร ๐๔๐๓ (กร๒)/๖๒๖๓ ลงวันที่๑๔ มกราคม ๒๕๖๔
๒. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓
๓. สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เสนอเรื่อง แนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจมาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) และรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับการบริหารราชการสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. <u>เรื่องเดิม</u>

๑.๑ พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดให้ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ครอบคลุมการใช้ประโยชน์ในที่ดินทุกประเภทต้องเสียภาษี โดยกำหนดให้บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างหรือผู้ครอบครองหรือทำประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของรัฐซึ่งมีส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่นำที่ดินไปใช้ในการบริหารจัดการหาผลประโยชน์ต้องเป็นผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษี พระราชบัญญัติภาษีที่ดินฯ ได้มีการประกาศบังคับใช้ในราชกิจจานุเบกษาและมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๒ และได้เริ่มจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างแล้วตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓

๑.๒ การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการจัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินฯ แล้ว โดยเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ทำการสำรวจ จัดทำบัญชี และประเมินภาษีตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด และเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีเวลาดำเนินการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพิ่มขึ้น กระทรวงมหาดไทยจึงได้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ ขยายกำหนดเวลาดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินฯ เป็นการทั่วไป

เป็นระยะ...

เป็นระยะเวลา ๔ เดือนสำหรับการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จากเดิมที่ต้องชำระภาษีภายในเดือนเมษายนเป็นเดือนสิงหาคม ผ่อนชำระภาษีแบ่งเป็น ๓ งวด ดังนี้ งวดที่ ๑ ภายในเดือนเมษายน เป็นภายในเดือนสิงหาคม งวดที่ ๒ ภายในเดือนพฤษภาคม เป็นภายในเดือนกันยายน และงวดที่ ๓ ภายในเดือนมิถุนายน เป็นภายในเดือนตุลาคม

๑.๓ คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและรัฐวิสาหกิจเข้าร่วมประชุมชี้แจงแนวทางปฏิบัติเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าไปสำรวจและการจัดเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ของหน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ โดยได้เชิญผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลังชี้แจงรายละเอียดที่เกี่ยวข้องรวม ๓ ครั้ง มีหน่วยงานเข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น ๓๒ หน่วยงาน ต่อมาในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบ ดังนี้

๑.๓.๑ แจ้งเวียนสรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจเพื่อหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และสมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง ๓ แห่ง ถือปฏิบัติต่อไป

๑.๓.๒ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา และกำชับให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป

๑.๓.๓ เสนอคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพื่อทราบ

๑.๔ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้พิจารณาเรื่อง แนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ มีมติเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบสรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และสมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง ๓ แห่ง ถือปฏิบัติต่อไป และกำชับให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป

๒. <u>เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี</u>

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบสรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและ สิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อหน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางเพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างต่อไป

๓. สาระสำคัญ ...

๓. <u>สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง</u>

๓.๑ หลักการและสาระสำคัญของพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการ สรุปได้ ดังนี้

๓.๑.๑ กำหนดนิยามของผู้เสียภาษี โดยหมายถึง เจ้าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง หรือผู้ครอบครองหรือผู้ทำประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของรัฐ ดังนั้น ในลำดับแรกหน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจต้องทำการสำรวจว่าเป็นเจ้าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง หรือครอบครองที่ราชพัสดุที่ใดบ้าง ณ บริเวณใด ซึ่งการเป็นเจ้าของหรือครอบครองดังกล่าว หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจจะเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามกฎหมาย โดยผู้เป็นเจ้าของหรือครอบครองที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอยู่ ณ วันที่ ๑ มกราคม ของปีใด เป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีสำหรับปีนั้น สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จะพิจารณาจากผู้เป็นเจ้าของครอบครองใช้ประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของรัฐ ณ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓

๓.๑.๒ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจจัดเก็บภาษีจากที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาษีที่จัดเก็บได้ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดให้เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น (มาตรา ๗) และเจ้าพนักงานสำรวจ พนักงานประเมิน พนักงานเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้บริหารท้องถิ่น (มาตรา ๑๑) จะจัดทำรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างซึ่งใช้ประโยชน์ในพื้นที่ต่าง ๆ ทุกประเภท ทั้งพื้นที่ของเอกชน พื้นที่ที่มีโฉนด และพื้นที่หน่วยงานของรัฐ โดยในกรณีพื้นที่ของรัฐหากมีการใช้ประโยชน์เพื่อการสาธารณะตามกฎหมายของหน่วยงานนั้นจะได้รับการยกเว้นภาษี แต่หากมีการใช้ประโยชน์ในลักษณะการหารายได้จะอยู่ในข่ายที่ต้องถูกประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ดังนั้น หน่วยงานต้องเตรียมเอกสารข้อมูลที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพื่อแสดงแก่ท้องถิ่นเพื่อให้การสำรวจและจัดทำข้อมูลเป็นไปอย่างรวดเร็วและถูกต้อง

๓.๑.๓ การยกเว้น การลดภาษี จะกำหนดไว้ในกฎหมาย เช่น การยกเว้นภาษีของหน่วยงานของรัฐ จะกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างฯ มาตรา ๘ (๑) ทรัพย์สินของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐซึ่งใช้ในกิจการของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐ หรือในกิจการสาธารณะ ทั้งนี้โดยมิได้ใช้หาผลประโยชน์ เป็นต้น

๓.๑.๔ อัตราภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นอัตราก้าวหน้า โดยจำแนกตามการใช้ประโยชน์ แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ได้แก่ ๑) การใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรม อัตราภาษีเริ่มต้นร้อยละ ๐.๐๑ ๒) การใช้ประโยชน์เป็นที่อยู่อาศัย อัตราภาษีเริ่มต้นร้อยละ ๐.๐๒ ๓) การใช้ประโยชน์อื่นนอกจากเกษตรกรรมและที่อยู่อาศัย อัตราภาษีเริ่มต้นร้อยละ ๐.๓ และ ๔) รกร้างว่างเปล่าหรือไม่ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพ อัตราภาษีเริ่มต้นร้อยละ ๐.๓ และหากยังทิ้งไว้ว่างเปล่าหรือไม่ได้ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพเป็นเวลาติดต่อกัน ให้เพิ่มอัตราภาษีอีกร้อยละ ๐.๓ ในทุก ๆ ๓ ปี แต่อัตราภาษีที่เสียรวมทั้งหมดแล้วต้องไม่เกินร้อยละ ๓

๓.๒ ข้อเท็จจริง ...

๓.๒ ข้อเท็จจริง

๓.๒ ๑ การดำเนินการของคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการขอความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้เจ้าหน้าที่เข้าไปปฏิบัติงานในพื้นที่ เพื่อสำรวจวัดขนาด และจดบันทึกข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยให้ข้อมูลที่ตรงกับข้อเท็จจริง และเป็นประโยชน์ที่สุดแก่เจ้าหน้าที่ เพื่อลดความขัดแย้ง การโต้แย้ง และการอุทธรณ์

๓.๒.๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและรัฐวิสาหกิจรวมทั้งสิ้น ๓๒ หน่วยงาน ได้ร่วมประชุมสรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ มีสาระสำคัญ คือ พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจจัดเก็บภาษีจากที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาษีที่จัดเก็บได้ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ให้เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำการสำรวจว่าเป็นที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง หรือผู้ครอบครอง หรือผู้ทำประโยชน์ในที่ดิน หรือสิ่งปลูกสร้าง หรือครอบครองที่ราชพัสดุ หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจผู้เป็นเจ้าของหรือครอบครองดังกล่าวจะเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามกฎหมาย สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จะพิจารณาจากผู้เป็นเจ้าของครอบครองใช้ประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของรัฐ ณ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเมินภาษีแล้ว หากหน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจเห็นว่าการประเมินดังกล่าวไม่ถูกต้อง สามารถอุทธรณ์ได้ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งการประเมินภาษี โดยการอุทธรณ์มี ๓ ลำดับ คือ ๑) อุทธรณ์ไปที่ผู้บริหารท้องถิ่น ๒) หากหน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจไม่เห็นชอบตามผลการพิจารณาของผู้บริหารท้องถิ่นก็มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษีประจำจังหวัด ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน โดยยื่นคำร้องผ่านท้องถิ่น และ ๓) ฟ้องต่อศาล โดยคำพิพากษาของศาลจะถือเป็นที่สิ้นสุด และกรณีทรัพย์สินของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐซึ่งใช้ในกิจการของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐ หรือในกิจการสาธารณะ โดยมิได้ใช้หาผลประโยชน์จะได้รับการยกเว้นภาษีตามมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒

๓.๒.๓ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้พิจารณาเรื่อง แนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ มีมติเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบสรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และสมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง ๓ แห่ง ถือปฏิบัติต่อไป และกำชับให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป

๔. ข้อเสนอ ...

๔. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามมติคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ ตามข้อ ๓.๒.๓ เพื่อมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการต่อไป และกำชับให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิษณุ เครืองาม)
รองนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ฝ่ายเลขานุการฯ
สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๑๑
โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๔๐

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวเพ็ญพรรณ เจริญพงศ์)
นวค.บผ.ชก.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๑๖
ที่ นร ๐๑๐๗/๔๖๕ **วันที่** ๑๘ มกราคม ๒๕๖๔
เรื่อง แนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจ และจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ

เรียน รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม)
ประธานกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. ความเป็นมา

๑.๑ พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดให้ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ครอบคลุมการใช้ประโยชน์ในที่ดินทุกประเภทต้องเสียภาษี โดยกำหนดให้บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างหรือผู้ครอบครองหรือทำประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของรัฐซึ่งมีส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่นำที่ดินไปใช้ในการบริหารจัดการหาผลประโยชน์ต้องเป็นผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษี พระราชบัญญัติภาษีที่ดินฯ ได้มีการประกาศบังคับใช้ในราชกิจจานุเบกษาและมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๒ และได้เริ่มจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างแล้วตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓ (เอกสารแนบ ๑)

๑.๒ การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ได้ดำเนินการจัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินฯ แล้ว โดยเจ้าหน้าที่ อปท. ได้ทำการสำรวจ จัดทำบัญชี และประเมินภาษีตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด และเพื่อให้ อปท. มีเวลาดำเนินการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพิ่มขึ้น กระทรวงมหาดไทยจึงได้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ ขยายกำหนดเวลาดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินฯ เป็นการทั่วไปเป็นระยะเวลา ๔ เดือนสำหรับการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จากเดิมที่ต้องชำระภาษีภายในเดือนเมษายนเป็นเดือนสิงหาคม และมีการผ่อนชำระภาษีแบ่งเป็น ๓ งวด ดังนี้ งวดที่ ๑ ภายในเดือนเมษายน เป็นภายในเดือนสิงหาคม งวดที่ ๒ ภายในเดือนพฤษภาคม เป็นภายในเดือนกันยายน และงวดที่ ๓ ภายในเดือนมิถุนายน เป็นภายในเดือนตุลาคม (เอกสารแนบ ๒)

๑.๓ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ รับทราบเรื่อง การประกาศรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ และมีมติมอบหมายให้กระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย และสำนักงบประมาณพิจารณาแนวทางบรรเทาผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างจากการขยายเวลาจัดเก็บภาษีและรายได้ของ อปท. ที่ลดลง (เอกสารแนบ ๓)

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ของ อปท. ได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและรัฐวิสาหกิจเข้าร่วมประชุมชี้แจงแนวทางปฏิบัติเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ อปท. ในการเข้าไปสำรวจและการจัดเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ของหน่วยงานของรัฐ

และรัฐ...

นรม.(๑) 213
ที่ 18 ม.ค 64 เวลา 11.41 น.

และรัฐวิสาหกิจ โดยได้เชิญผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ชี้แจงรายละเอียดที่เกี่ยวข้องรวม ๓ ครั้ง มีหน่วยงานเข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น ๓๒ หน่วยงาน ต่อมาในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบ ดังนี้

๒.๑.๑ แจ้งเวียนสรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อปท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจเพื่อหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และสมาคม อปท. ทั้ง ๓ แห่ง ถือปฏิบัติต่อไป

๒.๑.๒ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา และกำชับให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อปท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป

๒.๑.๓ เสนอคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพื่อทราบ (เอกสารแนบ ๔)

๒.๒ ก.ก.ถ. ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้พิจารณาเรื่องแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อปท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ มีมติเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบสรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อปท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และสมาคม อปท. ทั้ง ๓ แห่ง ถือปฏิบัติต่อไป และกำชับให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อปท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป (เอกสารแนบ ๕ และ ๖)

๓. <u>ข้อพิจารณา</u>

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นควรดำเนินการตามมติ ก.ก.ถ. ตามข้อ ๒.๒ โดยเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบสรุปแนวทางปฏิบัติดังกล่าวเพื่อหน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ และสมาคม อปท. ทั้ง ๓ แห่ง ถือปฏิบัติต่อไป และกำชับให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อปท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป

๔. <u>ข้อเสนอ</u>

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบขอได้โปรดลงนามในหนังสือถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบตามหนังสือที่เสนอมาพร้อมนี้

เห็นชอบ

(นายวิษณุ เครืองาม)
รองนายกรัฐมนตรี
๑๕ ต.ค. ๒๕๖๓

(นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ)
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวเพ็ญพรรณ เจริญพงศ์)
นวค.นผ.ชก.
๑๙ ม.ค. ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๑๖

ที่ นร ๐๔๐๓ (กร๒)/๖๒๒ **วันที่** ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้เสนอเรื่อง แนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจมาเพื่อคณะรัฐมนตรีรับทราบ ซึ่งคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบสรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และสมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง ๓ แห่ง ถือปฏิบัติต่อไป และกำชับให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบแนวทางปฏิบัติดังกล่าว เพื่อหน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจอำนวยความสะดวกและสนับสนุนการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและการจัดเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และกำชับให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

(นายวิษณุ เครืองาม)
รองนายกรัฐมนตรี

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวเพ็ญพรรณ เจริญพงศ์)
นวค.นผ.ชก.

รายงานการประชุม
คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ วันจันทร์ที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
ณ ห้องประชุม ๓๐๑ ตึกบัญชาการ ชั้น ๓
ทำเนียบรัฐบาล

****

ผู้มาประชุม

๑. นายวิษณุ เครืองาม	รองนายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ	ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	ที่ปรึกษา
๓. นางสาวอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ	เลขาธิการ ก.พ.ร.	ที่ปรึกษา
๔. นายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร	รองปลัดกระทรวงมหาดไทย แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๕. นายพรชัย ฐีระเวช	ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจการเงิน แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง	กรรมการ
๖. นายศิริวัฒน์ บุปผาเจริญ	หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐาน การบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๗. นายชุมพล สุวรรณกิจบริหาร	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายการคลัง แทนปลัดกระทรวงการคลัง	กรรมการ
๘. นายธนู ขวัญเดช	รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ แทนปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
๙. นายโกเมนทร์ ทิวทอง	นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ปฏิบัติราชการที่ สำนักสนับสนุนระบบปฐมภูมิ แทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
๑๐. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา แทนเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
๑๑. นางสาวสุลักขณา ธรรมานุสติ	รองเลขาธิการ ก.พ. แทนเลขาธิการ ก.พ.	กรรมการ
๑๒. นายเอนก มีมงคล	รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ แทนเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
๑๓. นายเฉลิมพล เพ็ญสูตร	รักษาการในตำแหน่งรองผู้อำนวยการ สำนักงบประมาณ แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
๑๔. นายสันติธร ยิ้มสมัย	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
๑๕. นายวัลลภ พริ้งพงษ์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	กรรมการ
๑๖. นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	กรรมการ
๑๗. ร้อยตำรวจโท อาทิตย์ บุญญะโสภัต	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	กรรมการ

๑๘. นายธนา ยันตรโกวิท	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาท้องถิ่น	กรรมการ
๑๙. นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาท้องถิ่น	กรรมการ
๒๐. ศาสตราจารย์ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์	กรรมการ
๒๑. ศาสตราจารย์สกนธ์ วรัญญูวัฒนา	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์	กรรมการ
๒๒. ศาสตราจารย์ชาติชาย ณ เชียงใหม่	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์	กรรมการ
๒๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธนพร ศรียากูล	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์	กรรมการ
๒๔. รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์	กรรมการ
๒๕. นายสุดจิต นิมิตกุล	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย	กรรมการ
๒๖. นางอณุสรา ชื่นทรวง	รองผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล แทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๒๗. นายสนธยา คุณปลื้ม	นายกเมืองพัทยา	กรรมการ
๒๘. นายวิสุทธิ์ ธรรมเพชร	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง	กรรมการ
๒๙. นายกิตติชัย เอ่งฉ้วน	รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ แทนนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด	กรรมการ
๓๐. นายพงษ์ศักดิ์ ยิ่งชนม์เจริญ	นายกเทศมนตรีนครยะลา	กรรมการ
๓๑. นายประเสริฐ วชิรเชื่อนขันธ์	นายกเทศมนตรีเมืองพระประแดง	กรรมการ
๓๒. นายธนศักดิ์ มาคะสิระ	นายกเทศมนตรีตำบลวัดเพลง	กรรมการ
๓๓. นายชูศักดิ์ วสันต์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงบัง	กรรมการ
๓๔. นายชัยรัตน์ ทองใบ	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลร่องเคาะ	กรรมการ
๓๕. นายกัมพล กลั่นเนียม	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลตาหลวง	กรรมการ
๓๖. นายวิชัช ไตรรัตน์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกะไหล	กรรมการ
๓๗. นายสำเนาว์ รัศมิทัต	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง	กรรมการ
๓๘. นายวิชูร เอี่ยมโอภาส	ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	เลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย	ที่ปรึกษา	ติดภารกิจ
๒. ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย	ติดภารกิจ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายชัยวัฒน์ ภัทรกานต์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๒. นางสาวพิมพ์นารา บัวเกิด	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๓. นางประภา วงศ์วิภูษณะ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๔. นายสมบัติ ธนพัฒนพงศ์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๕. นางสาวอภิรดี ประเสริฐฤทธี	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๖. นายดุสิต พงศาพิพัฒน์	กระทรวงมหาดไทย
๗. นายทิวากร พิศาลสฤษติกรรม	สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
๘. นายทองดี มุ่งดี	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ประธาน กล่าวว่า ให้ความเห็นชอบ ขอให้รับข้อสังเกตของที่ประชุมทั้งหมดไป เพื่อปฏิบัติตามขั้นตอน เพราะข้อสังเกตของกรรมการมีประโยชน์

มติที่ประชุม เห็นชอบและให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาแนวทางการชดเชยรายได้ให้แก่ อปท. ที่ได้รับผลกระทบจากภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เป็นระยะเวลา ๓ ปี รวมเป็นเงิน ๕๓,๓๔๑ ล้านบาท ตามที่คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ของ อปท. เสนอ ดังนี้

๑. การชดเชยรายได้ให้แก่ อปท. ที่ได้รับผลกระทบในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๓๒,๕๘๕ ล้านบาท แต่เนื่องจากในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้เห็นชอบการแปรญัตติงบประมาณเงินอุดหนุนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำหรับชดเชยรายได้ให้แก่ เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ได้รับผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน ๑๐,๐๖๗.๕๙ ล้านบาท จึงเหลือเงินที่ต้องชดเชย จำนวน ๒๒,๕๑๗.๔๑ ล้านบาท โดยให้กระทรวงมหาดไทยขอเงินงบกลาง รายการสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น หรือแหล่งอื่นตามความเหมาะสม เพื่อจัดสรรให้แก่ กทม. เมืองพัทยา เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง ตามที่ได้รับผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง แทนภาษีโรงเรือนและที่ดิน และภาษีบำรุงท้องที่

๒. การชดเชยรายได้ให้แก่ อปท. ที่ได้รับผลกระทบ โดยจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนให้แก่ อปท. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และ พ.ศ. ๒๕๖๖ ปีละจำนวน ๑๐,๓๗๘ ล้านบาท รวมเป็นเงิน ๒๐,๗๕๖ ล้านบาท ดังนี้

๒.๑ ให้กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเสนอตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนเพื่อชดเชยรายได้ให้แก่ เทศบาลตำบล และ อบต. ที่ได้รับผลกระทบ

๒.๒ ให้กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง เสนอตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนเพื่อชดเชยรายได้ตามที่ได้รับผลกระทบ สำหรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อลดผลกระทบจากรายได้ที่ลดลง

ทั้งนี้ ให้นำข้อสังเกตของที่ประชุมประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีในเรื่องดังกล่าวต่อไป

๔.๒ สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ

เลขานุการ รายงานว่า คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและรัฐวิสาหกิจเข้าร่วมประชุมชี้แจงแนวทางปฏิบัติเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ อปท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยได้เชิญผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สถ.) และผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) ชี้แจงรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง รวม ๓ ครั้ง มีหน่วยงานเข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น ๓๗ หน่วยงาน แบ่งเป็นครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ รวม ๑๒ หน่วยงาน ได้แก่ องค์การสวนสัตว์, สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม, กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม, การรถไฟแห่งประเทศไทยบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน), กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, การเคหะแห่งชาติ, กรมท่าอากาศยาน, สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม, สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ และครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ รวม ๕ กลุ่ม ๒๕ หน่วยงาน ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ, กรมส่งเสริมสหกรณ์, กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง, กระทรวงสาธารณสุข, กรมป่าไม้, กรมชลประทาน, กรมเจ้าท่า, กรมสรรพากร, สำนักงานศาลยุติธรรม, สำนักงานศาลปกครอง, บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน), และธนาคารแห่งประเทศไทย

กลุ่มที่ ๒ การรถไฟแห่งประเทศไทย

กลุ่มที่ ๓ กองทัพบก, กองทัพเรือ, กองทัพอากาศ, กองทัพไทย, สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม, และองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์

กลุ่มที่ ๔ กระทรวงศึกษาธิการ, และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

กลุ่มที่ ๕ กรมท่าอากาศยาน, บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน), ธนาคารแห่งประเทศไทย, และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ที่ประชุมมีมติ ให้ฝ่ายเลขานุการแจ้งสรุปแนวทางและวิธีปฏิบัติให้สมาคม อปท. ทั้ง ๓ สมาคม และ สถ. เพื่อทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ฝ่ายเลขานุการได้จัดทำสรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อปท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เรียบร้อยแล้ว ซึ่ง สถ. และ สศค. พิจารณาปรับปรุงแก้ไขสรุปแนวทางดังกล่าวแล้ว

คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ ได้พิจารณาสรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อปท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ และมีมติมอบฝ่ายเลขานุการปรับเพิ่มเติมข้อความในข้อ ๑๔ เป็นหากมีการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ต่าง ๆ ทุกประเภทในลักษณะหารายได้ หรือการใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์จะอยู่ในข่ายต้องเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างด้วย และเพิ่มข้อมูลหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมชี้แจง แต่ไม่มีประเด็นคำถามแล้วเสนอ ก.ก.ถ. พิจารณาเห็นชอบ ดังนี้

๑. แจ้งเวียนสรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อปท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และสมาคม อปท. ทั้ง ๓ แห่ง ถือปฏิบัติต่อไป

๒. เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา และกำชับให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ถือปฏิบัติตามแนวทางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อปท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป

๓. เสนอคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพื่อทราบ

ฝ่ายเลขานุการพิจารณาแล้วเห็นสมควรให้ความเห็นชอบตามที่คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอ

รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ กล่าวว่า การบังคับใช้พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มีความแตกต่างจากภาษีโรงเรือนและที่ดิน กรณีหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจอาจจะขอยกเว้นได้โดยมติคณะรัฐมนตรี แต่กฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างกำหนดหลักเกณฑ์ชัดเจนว่าถ้าส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจมีการใช้ประโยชน์จากที่ดินและสิ่งปลูกสร้างจะไม่เข้าข่ายได้รับการยกเว้น ยกเว้นใช้เพื่อบริการสาธารณะ ใช้ประโยชน์เพื่อส่วนรวมหรือภารกิจของหน่วยงาน แต่ข้อเท็จจริงหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ รวมถึงมหาวิทยาลัยต่าง ๆ มีการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างอยู่ในข่ายที่ต้องถูกประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลักดันให้มีการเกิดความร่วมมือของท้องถิ่นในการเข้าสำรวจการใช้ประโยชน์พื้นที่ของรัฐและรัฐวิสาหกิจทุกประเภท ซึ่งท้องถิ่นต้องปฏิบัติตามกฎหมายอยู่แล้ว สิ่งที่คณะอนุกรรมการฯ ได้ผลักดันในช่วงที่ผ่านมาต้องขอขอบคุณสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กรมที่ดิน และกรมธนารักษ์ด้วย ที่ได้ร่วมให้แนวทางในเรื่องนี้ โดยคณะอนุกรรมการฯ ได้เชิญส่วนราชการที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และเข้าข่ายที่ต้องถูกประเมินโดยไม่ได้รับการยกเว้นมาชักซ้อมทำความเข้าใจ เพื่อให้ อปท. เข้าสำรวจการใช้ประโยชน์ตามบทบัญญัติของกฎหมาย ถ้า อปท. เข้าไปสำรวจการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ประเมินแล้วพบว่ามีกรณีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของรัฐและรัฐวิสาหกิจที่ใช้ประโยชน์และอยู่ในข่ายต้องเสียภาษี ท้องถิ่นจะขอความร่วมมือส่วนราชการให้ปฏิบัติตามกฎหมายด้วยการชำระภาษีให้กับท้องถิ่น

แม้กระทั่ง อปท. เอง ถ้าหากมีการใช้ประโยชน์ที่ดินของตนเองก็อยู่ในข่ายต้องชำระภาษีให้ตนเองด้วยเหมือนกัน แนวทางปฏิบัติที่คณะอนุกรรมการฯ ผลักดัน คือแนวทางปฏิบัติที่หลังจากมีการเชิญผู้แทนส่วนราชการมาซักซ้อมทำความเข้าใจ และมีผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลังมาให้ข้อมูลตอบข้อสงสัย ประเด็นที่ควรจะต้องพิจารณา คือ การขอความร่วมมือส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจควรจะเป็นมติ ก.ก.ถ. หรือไม่ เพื่อเวียนไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติตาม หรือถ้าจำเป็นอาจจะต้องเสนอให้ทางคณะรัฐมนตรีรับทราบหรือไม่ อย่างไร เพื่อสั่งการ คือ ตอนที่ชี้แจงทางคณะอนุกรรมการฯ ก็ได้รับความกรุณาจากเหล่าทัพ ทั้ง ๕ เหล่าทัพ ได้ส่งผู้แทนมารับทราบ คำตอบคือเพื่อผลักดันให้หน่วยงานต่าง ๆ ร่วมมือให้กับ อปท. เข้าสำรวจ ประเด็นที่น่าห่วงสำหรับ อปท. คือคำตอบที่ไม่เป็นทางการของผู้แทนให้ตั้งเป็นบัญชีลูกหนี้ภาษีได้เลย ซึ่งคิดว่าเป็นเรื่องที่ควรจะต้องผลักดัน คือส่วนราชการควรจะเป็นตัวอย่างที่ดีในการชำระภาษีให้ครบถ้วนเหมือนเอกชนทั่วไป จะได้ทำให้เกิดความเป็นธรรม จึงเป็นที่มาของเรื่องนี้ที่ต้องมีเรื่องขอความร่วมมือไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธนพร ศรียากูล ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่นในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ กล่าวว่า ขอแสดงความเห็นและสนับสนุนเรื่องนี้ ผมคิดว่าเรื่องนี้มีคุณประโยชน์ เรื่องภาษีส่วนหนึ่ง แต่คุณประโยชน์ที่รัฐบาลจะได้ประโยชน์จากเรื่องนี้ คือ การแก้ปัญหาเรื่องที่ดินที่ดินของรัฐประเภทหนึ่งซึ่งเป็นปัญหากับท้องถิ่นมาตลอด คือ ที่ในอุทยานแห่งชาติและป่าสงวนแห่งชาติ ท้องถิ่นก็คงทราบดีว่ายากมากในการที่จะเข้าไปพัฒนาคุณภาพชีวิตในพื้นที่ที่ไม่มีสภาพป่าอยู่แล้ว ผมจะขออนุญาตให้ตัวเลขในฐานะที่ได้ศึกษาเรื่องนี้ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช สำรวจให้เสร็จภายใน ๒๔๐ วัน ตอนนี้สำรวจเสร็จแล้ว ทั้งหมด ๔,๑๙๒ หมู่บ้าน พื้นที่ ๔.๒ ล้านไร่ แต่ยังมีตกหล่น ประเด็นที่ ๒ ที่เป็นปัญหา ที่สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจไปใช้ประโยชน์ได้แน่ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๓ พยายามผลักดันให้กรมป่าไม้ สำรวจมาโดยตลอด ๕ ปี สำรวจได้เพียง ๖ แสนไร่ พื้นที่ต้องสำรวจ ๑๒.๕ ล้านไร่ ถ้าไม่ได้กฎหมายนี้เป็นตัวช่วย ผมคิดว่าอีก ๑๒ ล้านไร่ อีก ๑๐ ปี กว่าจะสำรวจเสร็จกว่าที่รัฐบาลจะแก้ปัญหาได้เสร็จตามแนวทางที่รัฐบาลวางไว้ นำเรียนว่าในงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๔ กรมป่าไม้ได้รับงบประมาณน้อยระดับหมื่นไร่ การสำรวจครั้งนี้ของ อปท. นอกจากจะได้ประโยชน์ในเรื่องภาษีแล้วยังเป็นประโยชน์กับรัฐบาลในแง่ของการมีข้อมูลที่เป็นจริง เพราะว่าในที่ดินของรัฐมีปัญหาเรื่องแนวเขตทับซ้อนกันจะได้นำมาหารือกัน เรื่องนี้เป็นประโยชน์อย่างยิ่งขอสนับสนุนข้อเสนอของฝ่ายเลขานุการ รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ฯ ว่าเรื่องนี้สมควรที่จะเป็นมติของ ก.ก.ถ.และควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบ จะเป็นประโยชน์กับหน่วยงานอื่นหรือนโยบายของรัฐบาล ในฐานะเป็นประธานคณะอนุกรรมการศึกษาความเป็นไปได้ในการกระจายอำนาจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้แต่งตั้งเมื่อการประชุมครั้งที่แล้ว ขออนุญาตที่ประชุมว่าให้คณะอนุกรรมการศึกษาความเป็นไปได้ในการกระจายอำนาจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทำหน้าที่ติดตามผลการสำรวจแล้วนำมารายงาน ก.ก.ถ. เป็นระยะ จะเป็นประโยชน์กับรัฐบาล

ประธาน กล่าวว่า โดยสรุป ข้อเสนอมี ๒ ข้อ ๑) ให้แจ้งเวียนไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ถือปฏิบัติ ๒) ให้เสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบ ผมเข้าใจว่าเอาข้อ ๒ ข้อเดียวพอ คือเสนอคณะรัฐมนตรีทราบแล้วมติคณะรัฐมนตรีจะเวียนไปตามกระทรวงต่าง ๆ และผู้ที่เกี่ยวข้อง ขอให้สำนักงาน ก.ก.ถ. ช่วยตั้งเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีให้รับทราบแนวทางและมอบให้คณะกรรมการกระจายอำนาจฯ เป็นผู้ติดตาม แต่มอบคณะอนุกรรมการศึกษาความเป็นไปได้ในการกระจายอำนาจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมออกไปติดตาม ก็ให้ออกเป็นลักษณะอย่างนี้

มติที่ประชุม เห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบสรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อปท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และสมาคม อปท. ทั้ง ๓ แห่ง ถือปฏิบัติต่อไป และกำชับให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อปท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บ

ข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป

๔.๓ การถอดรายการเงินอุดหนุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ออกจากรายการเงินอุดหนุนที่จัดสรรให้เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เลขานุการ รายงานว่า คณะรัฐมนตรี ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๔ ได้มีมติเห็นชอบให้กระทรวงมหาดไทย (มท.) ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ ซึ่งมอบหมายให้กระทรวงการคลัง (กค.) และสำนักงบประมาณ (สงป.) พิจารณาการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้แก่โครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เชิงรุก โดยไม่นับรวมอยู่ในงบประมาณที่อยู่ในสัดส่วนของเงินอุดหนุนที่รัฐต้องจัดสรรให้แก่ อปท. ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นต้นไป

ก.ก.ถ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบงบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจให้แก่ อปท. และการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนโครงการส่งเสริม อสม. โดยไม่นับรวมอยู่ในสัดส่วนรายได้ของ อปท. และ ก.ก.ถ. ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติมอบหมายให้สำนักงาน ก.ก.ถ. หารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สงป. กค. มท. สถ. กระทรวงสาธารณสุข (สธ.) และสมาคม อปท. ทั้ง ๓ สมาคม เพื่อพิจารณาการถอดรายการเงินอุดหนุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อสม. ออกจากสัดส่วนรายได้ของ อปท. และเสนอ ก.ก.ถ. เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ฝ่ายเลขานุการ ได้จัดประชุมเพื่อพิจารณาการถอดรายการเงินอุดหนุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อสม. ออกจากรายการเงินอุดหนุนที่จัดสรรให้เป็นรายได้ของ อปท. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ ซึ่งที่ประชุมมีมติให้เสนอ ก.ก.ถ. พิจารณาให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ดังนี้

๑. ถอดรายการเงินอุดหนุนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสนับสนุนการดำเนินงานของ อสม. ออกจากรายการเงินอุดหนุนของ อบจ. เนื่องจากภารกิจการจ่ายเงินค่าป่วยการ อสม. มิใช่ภารกิจถ่ายโอน ตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ อบจ. ไม่มีบทบาทในการบริหารจัดการหรือปฏิบัติงานร่วมกับ อสม. รวมทั้งการจ่ายเงินค่าป่วยการ อสม. เป็นไปตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๔ และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง สิทธิได้รับเงินค่าป่วยการในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๖๐ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

๒. ให้นำเงินงบประมาณเงินอุดหนุนสำหรับจ่ายค่าป่วยการ อสม. ไว้ที่ สธ.และให้ สธ. เสนอตั้งงบประมาณรายการดังกล่าว ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

๓. ให้ สงป. พิจารณาสนับสนุนงบประมาณเงินอุดหนุนที่ขาดหายไปให้ อบจ. เพื่อมิให้กระทบต่อการบริหารงานของ อบจ.

ประธาน กล่าวว่า เป็นเรื่องที่หารือกันแล้ว ครั้งสุดท้ายได้หารือในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา เข้าใจตรงกันแล้ว ผู้แทนสำนักงบประมาณและกระทรวงสาธารณสุข ช่วยชี้แจงด้วยเพราะว่าต่อไปจะต้องโอนไปอยู่ที่กระทรวงสาธารณสุข

นายเฉลิมพล เพ็ญสูตร กล่าวว่า ข้อสรุปงบประมาณตั้งที่กระทรวงสาธารณสุข สำนักงบประมาณไม่ขัดข้อง ก็ถอดเงินจำนวนนี้ไปตั้งที่กระทรวงสาธารณสุข แต่ก็ยังเป็นภาระงบประมาณที่ต้องตั้งอยู่ เพราะฉะนั้นการตั้งทดแทนให้กับ อบจ. สำนักงบประมาณก็จะมีภาระงบประมาณ ตามคำของบประมาณขอมาประมาณไม่ต่ำกว่า ๕ ล้านล้านบาท สำนักงบประมาณต้องจัดสรรให้ได้ไม่เกิน ๓ ล้านล้านบาท มีความจำเป็นและลำบาก

ให้กับอาสาสมัคร ซึ่งเป็นภารกิจถ่ายโอนตามแผนการกระจายอำนาจฯ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ ฉบับที่ ๓ ชาวบ้านทั้งนั้นที่เข้าไปดับไฟป่าตอนที่สถานการณ์ไฟป่าเกิดแล้ว แต่กระทั่งในพื้นที่อุทยานแห่งชาติปัญหาคือท้องถิ่นระดมชาวบ้านได้ แต่ยังไม่มีระเบียบรองรับเรื่องการจ่ายค่าอาหาร ของอนุญาตเรียนปรึกษาว่ากรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะเร่งรัดดำเนินการได้หรือไม่ เนื่องจากเดือนพฤศจิกายนจะเข้าฤดูแล้งแล้วปีหน้าจากการคาดการณ์ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สถานการณ์แล้งปีนี้จะยาวไปถึงเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม

ประธาน กล่าวว่า มีการมอบหมายให้คณะอนุกรรมการฯ ไปศึกษาเรื่องอาสาสมัครท่านไปดำเนินการถึงไหนแล้ว

รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ กล่าวว่า มีบทสรุปและนำเสนอมาในที่ประชุมนี้แล้ว และที่ประชุมมีมติส่งให้เรื่องให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเนื่องจากต้องมีระเบียบรองรับ ซึ่งก็ได้ส่งเรื่องให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นดำเนินการต่อไปแล้ว

ประธาน กล่าวว่า อาสาสมัครมีทุกกระทรวง ช่วยไปดูในภาพรวมและเร่งรัดไปด้วย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธนพร ศรียากูล กล่าวว่า ท้องถิ่นพร้อมจะจ่าย ค่าน้ำ ค่าอาหาร แต่ปัญหาคือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นยังไม่ได้ออกระเบียบจึงไม่สามารถเบิกจ่ายได้

นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ กล่าวว่า เนื่องจากผู้แทน อปท. ทั้ง อบจ. เทศบาล และ อบต. มีความเกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่มีข้อกำหนดให้ประชาชนขอข้อมูลข่าวสารของราชการในส่วนที่จำเป็นสำหรับนำไปใช้ประโยชน์ จากการรวบรวมข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้อง พบว่าได้รับเรื่องร้องเรียนกรณีการร้องขอข้อมูลในส่วนของท้องถิ่นซึ่งติดประเด็นปัญหา ๑ ใน ๕ ของหน่วยงานราชการ ทั้งนี้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มีขั้นตอนการกำหนดระยะเวลาที่แน่นอน จึงขอฝากผู้แทนที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย อบจ. เทศบาล อบต. ด้วย ซึ่ง สปน. จะทำหนังสือเป็นทางการถึงท่านอีกครั้ง โดยขอให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องศึกษาพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้ละเอียด แต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในแต่ละพื้นที่ให้ชัดเจน และเร่งรัดการทำงานตามพระราชบัญญัตินี้ การจะให้ข้อมูลหรือไม่ให้ข้อมูลต้องมีเหตุผลตอบผู้ร้องขอด้วย การดำเนินการดังกล่าวเป็นส่วนสำคัญในการลดจำนวนเรื่องร้องเรียนต่าง ๆ ที่จะเข้าสู่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารฯ และเป็นการลดคดีต่าง ๆ ที่จะไปสู่ศาลปกครองต่อไป

<u>มติที่ประชุม</u> รับทราบ และมอบหมายคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับข้อสังเกตของที่ประชุมไปประกอบการพิจารณา เช่น การลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ อบจ. เป็นรายจังหวัด โดยให้สมาคม อบจ. แห่งประเทศไทยเป็นผู้ประสานงาน และข้อมูลด้านทะเบียนรถยนต์ ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคล กรมการขนส่งทางบกสามารถให้ อบจ. ได้เนื่องจากเป็นการใช้ประโยชน์ข้อมูลของรัฐ ทั้งนี้ อาจกำหนดเป็นรหัสเจ้าของข้อมูล และจะต้องไม่นำไปเผยแพร่ให้เจ้าของข้อมูลเกิดความเสียหาย ฯลฯ

<u>เลิกประชุมเวลา ๑๒.๓๐ น.</u>

(นายวิฑูร เอี่ยมโอภาส)
ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ
การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เลขานุการคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ
ผู้จดรายงานการประชุม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

สรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ

---

๑. ความเป็นมา

๑.๑ พ.ร.บ.ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดให้ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ครอบคลุมการใช้ประโยชน์ในที่ดินทุกประเภทต้องเสียภาษี โดยกำหนดให้บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างหรือผู้ครอบครองหรือทำประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของรัฐซึ่งมีส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่นำที่ดินไปใช้ในการบริหารจัดการหาผลประโยชน์ ต้องเป็นผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษีตาม พ.ร.บ.ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างฯ

๑.๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๔ วรรคสอง แห่ง พ.ร.บ.ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ เห็นชอบให้ขยายกำหนดเวลาดำเนินการของผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกำหนดเวลาใน พ.ร.บ.ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ เฉพาะการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นการทั่วไป โดยการจัดทำรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพื่อประกาศพร้อมทั้งจัดส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ผู้เสียภาษีแต่ละรายทราบ จากภายในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒ เป็นภายในเดือนมีนาคม ๒๕๖๓ และการชำระภาษีตามแบบแจ้งการประเมินภาษี จากภายในเดือนเมษายน ๒๕๖๓ เป็นภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๓ เป็นต้น

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ เพื่อเป็นการเตรียมการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของเจ้าหน้าที่ อปท. ได้ทันเวลาตามที่กำหนด คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ของ อปท. ซึ่งมีรองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ เป็นประธานอนุกรรมการ จึงได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและรัฐวิสาหกิจเข้าร่วมประชุมชี้แจงแนวทางปฏิบัติเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ อปท. ในการเข้าไปสำรวจและการจัดเก็บข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ของหน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ โดยได้เชิญผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ชี้แจงรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง รวม ๓ ครั้ง มีหน่วยงานเข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น ๓๒ หน่วยงาน แบ่งเป็นครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ รวม ๑๒ หน่วยงาน ได้แก่ องค์การสวนสัตว์, สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม, กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม, การรถไฟแห่งประเทศไทย, บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน), กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, การเคหะแห่งชาติ, กรมท่าอากาศยาน, สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม, สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ และครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ รวม ๕ กลุ่ม ๒๕ หน่วยงาน ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ, กรมส่งเสริมสหกรณ์, กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง, กระทรวงสาธารณสุข, กรมป่าไม้, กรมชลประทาน, กรมเจ้าท่า, กรมสรรพากร, สำนักงานศาลยุติธรรม, สำนักงานศาลปกครอง, บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน), และธนาคารแห่งประเทศไทย

กลุ่มที่ ๒ การรถไฟแห่งประเทศไทย

กลุ่มที่ ๓ กองทัพบก, กองทัพเรือ, กองทัพอากาศ, กองทัพไทย, สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม, และองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์

กลุ่มที่ ๔ กระทรวงศึกษาธิการ, และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

กลุ่มที่ ๕ กรมท่าอากาศยาน, บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน), ธนาคารแห่งประเทศไทย, และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

๒.๒ สรุปหลักการของกฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

๒.๒.๑ กำหนดนิยามของผู้เสียภาษี โดยหมายถึง เจ้าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง หรือผู้ครอบครองหรือผู้ทำประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของรัฐ ดังนั้น ในลำดับแรก หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจต้องทำการสำรวจว่าเป็นเจ้าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง หรือครอบครองที่ราชพัสดุที่ใดบ้าง ณ บริเวณใด ซึ่งการเป็นเจ้าของหรือครอบครองดังกล่าว หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจจะเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามกฎหมาย โดยผู้เป็นเจ้าของหรือครอบครองที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอยู่ ณ วันที่ ๑ มกราคม ของปีใด เป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีสำหรับปีนั้น สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จะพิจารณาจากผู้เป็นเจ้าของครอบครองใช้ประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของรัฐ ณ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓

๒.๒.๒ กำหนดให้ อปท. มีอำนาจจัดเก็บภาษีจากที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในเขตของ อปท. ภาษีที่จัดเก็บได้ในเขต อปท. ใด ให้เป็นรายได้ของ อปท. นั้น มาตรา ๗ และเจ้าพนักงานสำรวจ พนักงานประเมิน พนักงานเก็บภาษี ของ อปท. ที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้บริหารท้องถิ่น (มาตรา ๑๑) จะจัดทำรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างซึ่งใช้ประโยชน์ในพื้นที่ต่าง ๆ ทุกประเภท ทั้งพื้นที่ของเอกชน พื้นที่ที่มีโฉนดและพื้นที่หน่วยงานของรัฐ โดยในกรณีพื้นที่ของรัฐหากมีการใช้ประโยชน์เพื่อการสาธารณะตามกฎหมายของหน่วยงานนั้นจะได้รับการยกเว้นภาษี แต่หากมีการใช้ประโยชน์ในลักษณะการหารายได้จะอยู่ในข่ายที่ต้องถูกประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ดังนั้น หน่วยงานต้องเตรียมเอกสารข้อมูลที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพื่อแสดงแก่ท้องถิ่นเพื่อให้การสำรวจและจัดทำข้อมูลเป็นไปอย่างรวดเร็วและถูกต้อง

๒.๒.๓ การยกเว้น การลดภาษี จะกำหนดไว้ในกฎหมาย เช่น การยกเว้นภาษีของหน่วยงานของรัฐ จะกำหนดไว้ใน พ.ร.บ. ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างฯ มาตรา ๘ (๑) ทรัพย์สินของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐซึ่งใช้ในกิจการของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐ หรือในกิจการสาธารณะ ทั้งนี้ โดยมิได้ใช้หาผลประโยชน์ เป็นต้น

๒.๒.๔ อัตราภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นอัตราก้าวหน้า โดยจำแนกตามการใช้ประโยชน์ แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ได้แก่ ๑) การใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรม อัตราภาษีเริ่มต้นร้อยละ ๐.๐๑ ๒) การใช้ประโยชน์เป็นที่อยู่อาศัย อัตราภาษีเริ่มต้นร้อยละ ๐.๐๒ ๓) การใช้ประโยชน์อื่นนอกจากเกษตรกรรมและที่อยู่อาศัย อัตราภาษีเริ่มต้นร้อยละ ๐.๓ และ ๔) รกร้างว่างเปล่าหรือไม่ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพ อัตราภาษีเริ่มต้นร้อยละ ๐.๓ และหากยังทิ้งไว้ว่างเปล่าหรือไม่ได้ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพเป็นเวลาติดต่อกัน ให้เพิ่มอัตราภาษีอีกร้อยละ ๐.๓ ในทุก ๆ ๓ ปี แต่อัตราภาษีที่เสียรวมทั้งหมดแล้วต้องไม่เกินร้อยละ ๓

๒.๒.๕ การดำเนินการของคณะอนุกรรมการฯ เป็นการขอความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้เจ้าหน้าที่ อปท. เข้าไปปฏิบัติงานในพื้นที่ เพื่อสำรวจวัดขนาด และจดบันทึกข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยให้ข้อมูลที่ตรงกับข้อเท็จจริง และเป็นประโยชน์ที่สุดแก่เจ้าหน้าที่ อปท. เพื่อลดความขัดแย้ง การโต้แย้ง และการอุทธรณ์

๒.๓ สรุปประเด็นชักช้อมความเข้าใจของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. การรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.)

๑. รฟท. ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจ ต้องเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ยกเว้นในส่วนที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดทรัพย์สินที่ได้รับการยกเว้นจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ในข้อ (๔) กำหนดให้ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ใช้เป็นทางรถไฟหรือทางรถไฟฟ้าซึ่งใช้ในกิจการของการรถไฟหรือการรถไฟฟ้าโดยตรงได้รับยกเว้นการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยกำหนดให้ “ทางรถไฟ” หมายความว่า ถนนหรือทางซึ่งได้วางรางเพื่อการเดินรถไฟ และให้หมายความรวมถึง อุโมงค์ สะพาน

ทางยกระดับ ห้องระบบอาณัติสัญญาณประจำสถานี ชุมเครื่องกั้นถนนผ่านเสมอระดับทางรถไฟ ที่ทำการหอสัญญาณ และชานชาลาสถานีเฉพาะพื้นที่บริเวณที่ผู้โดยสารรอเพื่อขึ้นหรือลงจากรถไฟ สำหรับที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ไม่เข้าข่ายได้รับยกเว้นตามที่กำหนดในข้อ (๔) ของกฎกระทรวงดังกล่าว รฟท. ต้องเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในส่วนดังกล่าว เช่น ที่ทำการสำนักงาน ที่ขายบัตรโดยสาร อาคารซ่อมบำรุง เป็นต้น หาก รฟท. เห็นว่า ในส่วนนี้ควรได้รับการยกเว้น อาจทำเป็นหนังสือถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เพื่อพิจารณาข้อเสนอได้ สำหรับกรณีที่ รฟท. ให้เอกชนเช่าที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น จะเข้าข่ายที่ต้องเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามกฎหมาย ไม่ได้รับยกเว้นการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

๒. ในการจัดส่งข้อมูลบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และแบบประเมินภาษี พ.ร.บ. ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดให้ท้องถิ่นจัดส่งข้อมูลไปยังเจ้าของทรัพย์สิน กล่าวคือ รฟท. ณ สำนักงานใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการรถไฟแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๔๙๔ ที่กำหนดว่าในบรรดากิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก รฟท. ให้ผู้ว่าการฯ เป็นผู้แทน รฟท. ซึ่งจะทำให้เกิดความสะดวกในการบริหารจัดการของ รฟท. และป้องกันความยุ่งยาก เมื่อ อปท. แต่ละแห่งประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ของ รฟท. แล้ว รฟท. ณ สำนักงานใหญ่ จะเป็นผู้บริหารจัดการเพียงแห่งเดียว

๓. การให้สิทธิ์เหนือพื้นดินเพื่อใช้ประโยชน์อื่น นอกเหนือจากกิจการของ รฟท. เช่น การสร้างสนามกีฬา สวนหย่อม เป็นต้น พระราชกฤษฎีกาลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้กำหนดลดภาษีสำหรับที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ใช้เป็นสถานที่เล่นกีฬา จึงต้องพิจารณาประเด็นการลดภาษีในส่วนการใช้ประโยชน์จริงบนสิทธิ์นั้นอีกครั้ง กรณีสนามกีฬาจะลดภาษีให้ร้อยละ ๙๐ เฉพาะพื้นที่ที่เล่นกีฬา ซึ่งต้องพิจารณาตามหลักความเป็นเจ้าของ แม้ว่ามีการมอบสิทธิ์ไปเพื่อหาประโยชน์แล้วก็ตาม แต่เจ้าของยังคงมีหน้าที่เสียภาษี

๔. หลังจาก อปท. ประเมินภาษีแล้ว หาก รฟท. เห็นว่าการประเมินดังกล่าวไม่ถูกต้อง สามารถอุทธรณ์ได้ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการประเมินภาษี โดยการอุทธรณ์มี ๓ ลำดับ คือ ๑) อุทธรณ์ไปที่ผู้บริหารท้องถิ่น ๒) หาก รฟท. ไม่เห็นชอบตามผลการพิจารณาของผู้บริหารท้องถิ่น รฟท. มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์การประเมินภาษีประจำจังหวัด ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน โดยยื่นคำร้องผ่านท้องถิ่น และ ๓) ฟ้องต่อศาล โดยคำพิพากษาของศาลจะถือเป็นที่สิ้นสุด

๒. บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (ทอท.) และกรมท่าอากาศยาน

สนามบินมี ๒ ประเภท ได้แก่

๑) สนามบินที่ได้รับสัมปทาน ทอท. ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจได้รับสัมปทานในการดูแลสนามบิน ๖ แห่ง คือ เชียงใหม่ สุวรรณภูมิ ดอนเมือง หาดใหญ่ ภูเก็ต และเชียงราย ต้องดูแลทรัพย์สินที่ได้รับสัมปทานจากภาครัฐโดยจะต้องดูแลรายจ่ายและค่าภาษีทั้งหมดของสนามบินทั้ง ๖ แห่ง และ

๒) สนามบินของรัฐ ดูแลโดยกรมท่าอากาศยาน การคิดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในส่วนของทางขับ ทางวิ่ง ลานจอด และที่พักผู้โดยสาร (Terminal) จะได้รับยกเว้นตามมาตรา ๘ (๑) เนื่องจากเป็นทรัพย์สินของรัฐ จึงไม่ต้องเสียภาษีเว้นแต่นำไปหาประโยชน์ เช่น เก็บค่าเช่าจากร้านกาแฟ ร้าน OTOP จะต้องถูกคิดภาษีเป็นอัตราอื่น ๆ (เฉพาะพื้นที่ร้านค้า)

๒.๑ บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (ทอท.)

๑. ทอท. มีการจัดสรรพื้นที่ดินหรือพื้นที่สิ่งปลูกสร้างในตัวอาคารให้กับส่วนราชการใช้ประโยชน์ในการดำเนินกิจการสาธารณะ เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมศุลกากร ตำรวจตรวจคนเข้าเมือง หรือจัดสรรเป็นที่ดินให้หน่วยงานของรัฐใช้เพื่อสาธารณประโยชน์โดยไม่เก็บค่าเช่า เช่น กรมอุตุนิยมวิทยา กรมศุลกากร และสถานีตำรวจ จะได้รับการยกเว้นภาษีตามมาตรา ๘(๘) ที่กำหนดว่าทรัพย์สินของเอกชนเฉพาะส่วนที่ได้ยินยอมให้ทางราชการจัดให้ใช้เพื่อสาธารณประโยชน์ โดยจะต้องจัดทำข้อตกลงร่วมกัน (MOU) กับท้องถิ่น

๒. กรณี ทอท. ให้ส่วนราชการที่มาขอใช้ประโยชน์มีการให้เช่าช่วงหรือหาประโยชน์ ทอท. จะต้องเป็นผู้เสียภาษี เนื่องจากเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน ทั้งนี้ การเช่าช่วงจะต้องทำสัญญาหรือข้อตกลงให้ชัดเจนว่า ผู้เช่าช่วงยินดีจะเป็นผู้รับผิดชอบชำระภาษี มิฉะนั้น ทอท. จะต้องชำระภาษีเนื่องจากเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินนั้น

๓. กรณีที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ ทอท. เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ ทอท. จะเป็นผู้เสียภาษี โดย อปท. จะแจ้งประเมินภาษีไปที่เจ้าของกรรมสิทธิ์

๔. บ้านพัก หรือห้องพักให้พนักงาน ตึกเพื่ออยู่อาศัย รวมทั้งบ้านที่ได้รับผลกระทบทางเสียงจากเครื่องบิน ซึ่ง ทอท. ซื้อคืนเพื่อเป็นกันชน (Buffer) การจัดเก็บภาษีจะพิจารณาตามข้อเท็จจริงในการใช้ประโยชน์ เนื่องจากประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่องหลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์เป็นที่อยู่อาศัย กำหนดว่า “สิ่งปลูกสร้าง” หมายความว่า โรงเรือน อาคาร ตึก ห้องชุด แพ หรือสิ่งปลูกสร้างอื่นใดที่มีลักษณะให้บุคคลใช้เพื่อการอยู่อาศัย ดังนั้น ในกรณีของบ้านพักหรือห้องพักพนักงานที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัยจะจัดเก็บภาษีในอัตราอยู่อาศัย แต่ถ้าหากมีการนำไปทำอาคารสำนักงานหรือการพาณิชย์อื่น ๆ จะต้องชำระภาษีในอัตราการใช้ประโยชน์อื่น อย่างไรก็ดี หากบ้านพักที่ ทอท. ซื้อคืนเพื่อเป็นกันชนปิดไว้ ไม่ได้ใช้ประโยชน์ตลอดทั้งปีภาษี อาจเข้าข่ายได้รับการยกเว้นการจัดเก็บภาษีตามกฎกระทรวงกำหนดทรัพย์สินที่ได้รับยกเว้นจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ (๒) ทรัพย์สินของรัฐวิสาหกิจที่ยังมิได้ใช้ในกิจการของรัฐวิสาหกิจและยังมิได้ใช้หาผลประโยชน์

๕. สนามบินสุวรรณภูมิมีพื้นที่ที่เป็นลู่จักรยาน ลู่วิ่ง สนามเปตอง สนามฟุตบอล ให้ประชาชนเข้าไปใช้บริการฟรี จะได้รับยกเว้นภาษีร้อยละ ๙๐ เฉพาะพื้นที่ที่ใช้เล่นกีฬานั้นเท่านั้น โดยต้องเป็นชนิดกีฬาที่คณะกรรมการการกีฬาแห่งประเทศไทยกำหนดให้สามารถขอจดทะเบียนจัดตั้งสมาคมกีฬาได้ (ตามพระราชกฤษฎีกาลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๓ มาตรา ๔ (๘))

๖. สนามบินสุวรรณภูมิที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่หลายพันไร่ มีโฉนดที่มากกว่าหนึ่ง ทอท. ได้มีหนังสือระบุสิ่งปลูกสร้างและที่ดินให้แก่ อปท. ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการแล้ว ขอให้ อปท. ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการหารือกันในเรื่องเขตการปกครองตนเองให้เรียบร้อย

๗. พื้นที่ในอาคารผู้โดยสาร ที่จะจัดสรรเชิงพาณิชย์แบ่งเช่าไปบ้างแล้วบางส่วน กรณีบางส่วนที่ยังไม่มีการให้เช่า และยังคงเป็นพื้นที่ว่างจะต้องถูกประเมินและต้องถูกเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

๘. สนามบินสุวรรณภูมิมีพิพิธภัณฑ์ตั้งอยู่ที่อาคารจอดรถ และเปิดสาธารณะให้บุคคลเข้าชมโดยไม่เก็บค่าบริการจะได้รับยกเว้นภาษีตามมาตรา ๘(๗) หรือไม่นั้น กระทรวงการคลังอยู่ระหว่างจัดทำประกาศเรื่องพิพิธภัณฑ์ โดยมีการสำรวจปรับปรุงรายการพิพิธภัณฑ์ว่ามีหน่วยงานใดบ้าง ซึ่งหากพิพิธภัณฑ์

ของสนามบินสุวรรณภูมิอยู่ในรายการนี้ก็จะเข้าข่ายได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ. ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒

๙. กรณีทางยกระดับที่พาดผ่านเข้ามาที่สนามบินสุวรรณภูมิ พระราชกฤษฎีกาลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๓ มาตรา ๔(๑๐) กำหนดให้ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นที่ตั้งของถนนหรือทางยกระดับที่เป็นทางพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการทางพิเศษแห่งประเทศไทย หรือเป็นทางหลวงสัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยการสัมปทาน

๑๐. ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิมีศูนย์ขนส่งสาธารณะ ซึ่งจัดพื้นที่ให้กับ ขสมก. นำรถมาจอดให้บริการประชาชนที่ต้องการต่อรถเพื่อเดินทางไปยังจังหวัดใกล้เคียง กรณีนี้อาจเข้าข่ายได้รับการลดหย่อนภาษีตามพระราชกฤษฎีกาลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๓ มาตรา ๔ (๘) (จ) ที่ดินที่เป็นลานจอดรถโดยสารสาธารณะในสถานีขนส่งผู้โดยสาร

๑๑ ท่าอากาศยานบางแห่งมีบ่อน้ำที่มีไว้เพื่อป้องกันน้ำท่วมโดยมีการขุดลึกลงไป ๓ เมตร กรณีบ่อของ ทอท. เป็นสิ่งปลูกสร้างชนิดพิเศษ ทอท. ควรหารือกรมธนารักษ์ว่า สิ่งปลูกสร้างดังกล่าวจะเข้าข่ายสิ่งปลูกสร้างพิเศษหรือไม่

๑๒. สนามบินที่ ทอท. ได้รับสัมปทานทั้ง ๖ แห่ง มีทรัพย์สินทั้งส่วนที่ได้รับการลดและยกเว้นภาษี ดังนี้

๑๒.๑ ส่วนที่อยู่นอกเหนือสนามบินไม่ได้ทำประโยชน์ ไม่มีการก่อสร้าง เป็นที่รกร้างว่างเปล่าได้รับการยกเว้นการจัดเก็บภาษี ตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้ยกเว้นการจัดเก็บภาษีตามมาตรา ๘(๑๒) ทรัพย์สินอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยกฎกระทรวงกำหนดทรัพย์สินที่ได้รับยกเว้นจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง (๒) ทรัพย์สินของรัฐวิสาหกิจที่ยังมิได้ใช้ในกิจการของรัฐวิสาหกิจและยังมิได้ใช้หาผลประโยชน์

๑๒.๒ ส่วนที่ดินว่างเปล่าในสนามบินรอบบริเวณทางวิ่ง ทางขับ หรือลานจอดอากาศยานที่กันไว้เพื่อความปลอดภัย (Safety zone) ตามมาตรฐานขั้นต่ำของข้อกำหนดว่าด้วยมาตรฐานสนามบินที่สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยกำหนด ได้รับการยกเว้นการจัดเก็บภาษี ตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕๕ การลดภาษีสำหรับที่ดินบางประเภท โดยตราเป็นกฎกระทรวงกำหนดทรัพย์สินที่ได้รับการยกเว้นการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ (๓) ทรัพย์สินที่เป็นที่ดินว่างเปล่าในสนามบินรอบบริเวณทางวิ่ง ทางขับ หรือลานจอดอากาศยาน ที่กันไว้เพื่อความปลอดภัยตามมาตรฐานขั้นต่ำของข้อกำหนดว่าด้วยมาตรฐานสนามบินที่สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยกำหนด

๑๒.๓ ส่วนปฏิบัติการ (Operation) ทั้งหมดของ ทอท. ถือเป็นรัฐวิสาหกิจต้องเสียภาษีเช่นเดียวกับรัฐวิสาหกิจอื่น

๑๒.๔ อาคารผู้โดยสาร (Terminal) เก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒

๑๓. เจ้าหน้าที่ ทอท. ควรจัดเตรียมข้อมูลทรัพย์สินที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พร้อมชี้แจงอาณาเขตให้แก่ท้องถิ่นทราบ เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษี

๑๔. หากมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ทอท. สามารถติดต่อท้องถิ่นเพื่อขอรับคำปรึกษาได้ หรืออาจทำหนังสือถึงสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจเพื่อพิจารณาส่งเรื่องหารือไปยังคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

๓. กรมท่าอากาศยาน

๑. ภารกิจของกรมท่าอากาศยาน คือ บริหารสนามบิน โดยมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้ ทรัพย์สินของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐซึ่งใช้ในกิจการของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐหรือในกิจการสาธารณะ ทั้งนี้ โดยมิได้ใช้หาผลประโยชน์ ได้รับยกเว้นจากการจัดเก็บภาษี

๒. ลานจอดเฮลิคอปเตอร์ (Heliport) ที่อยู่ในทะเลเป็นสิ่งปลูกสร้างที่ใช้ขึ้นลงอากาศยาน ไม่อยู่ในความรับผิดชอบของท้องถิ่น จึงไม่อยู่ในข่ายที่ต้องเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

๔. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๑. กรมอุทยานฯ มีหน้าที่ดูแลพื้นที่ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติป่าสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ แม้ว่ามีการบุกรุกพื้นที่อุทยานไปใช้ในทางที่ผิดกฎหมาย ท้องถิ่นจะยังดำเนินการจัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามเดิม โดยการจัดเก็บภาษีดังกล่าวไม่เป็นเหตุในการอ้างสิทธิและไม่เป็นการรับรองการกระทำความผิดแต่อย่างใด ทั้งนี้ อำนาจหน้าที่ของกรมอุทยานฯ ที่จะดำเนินการกับผู้ที่บุกรุกยังคงเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดดังเดิม

๒. เจ้าหน้าที่ อปท. มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการเข้าไปสำรวจ ประเมินภาษี และแจ้งให้เจ้าของที่ครอบครองและใช้ประโยชน์ในพื้นที่อุทยานทราบ รวมทั้งขอให้ผู้ที่ครอบครองชี้เขตให้เจ้าหน้าที่ของ อปท. ทั้งนี้ ผู้ที่ครอบครองพื้นที่มีสิทธิ์ทักท้วงหากเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นประเมินภาษีไม่ถูกต้อง

๓. กรณีอุทยานมีพื้นที่ครอบคลุมหลายจังหวัด หลายท้องถิ่น เนื่องจากกฎหมายกำหนดไว้ว่าทุกท้องถิ่นจะต้องประเมินในเขตของตนเอง จึงควรพิจารณาที่ตั้งที่ดิน หรือสิ่งปลูกสร้างในลำดับแรกว่าเกี่ยวเนื่องหรือครอบคลุมกับท้องถิ่นใดบ้าง

๔. ขอความร่วมมือกรมอุทยานฯ แจ้งไปยังเขตอุทยานต่าง ๆ ช่วยอำนวยความสะดวกให้เจ้าหน้าที่ของ อปท. ที่จะเข้าไปสำรวจในพื้นที่อุทยาน

๕. การเคหะแห่งชาติ

การเคหะแห่งชาติ มีภารกิจหน้าที่ในการพัฒนาที่อยู่อาศัย โดยมีรูปแบบทรัพย์สินที่จะต้องได้รับการประเมิน ได้แก่ ที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง และอาคารชุด

๑. ที่ดิน แบ่งเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ ๑) ที่ดินว่างเปล่า และ ๒) ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง

ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง แบ่งเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ ๑) พัฒนาเป็นที่อยู่อาศัย เช่น บ้านเดี่ยว ทาวน์เฮาส์ และ ๒) ที่ดินที่มีสิ่งปลูกสร้าง เช่น อาคารชุด และแฟลต

๒. อาคารชุดที่มีการดำเนินการตาม พ.ร.บ. อาคารชุด (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ พื้นที่ส่วนกลางได้รับการยกเว้นอยู่แล้ว และไม่คิดค่าเสื่อมราคา โดยคิดรายชั้นตามบัญชีราคาประเมินทุนทรัพย์ของกรมธนารักษ์ โดยพื้นที่ส่วนกลางจะได้รับการยกเว้น

๓. อพาร์ทเม้นท์หรือแฟลตต่าง ๆ ที่ให้เช่า จะไม่เข้าข่ายเป็นอาคารชุด แต่เป็นอาคารที่เป็นที่พักอาศัย จะแบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ ๑) ห้องเช่า และ ๒) พื้นที่ส่วนกลาง จะประเมินเฉพาะส่วนที่เป็นห้องเช่า หรือคิดพื้นที่รวมทั้งหมด ซึ่งในสาระสำคัญจะต้องพิจารณาในรายละเอียดอีกครั้งหนึ่ง

๔. การเคหะฯ ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเข้าตามพระราชบัญญัติจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ เนื่องจากการเคหะฯ ขอยกเว้น อย่างไรก็ดี กฎกระทรวงกำหนดทรัพย์สินที่ได้รับการยกเว้นจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการคำนึงถึงการดำเนินการดังกล่าว โดยกำหนดให้ทรัพย์สินที่ใช้สำหรับการสาธารณูปโภคและทรัพย์สินที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันในโครงการของการเคหะแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยการเคหะแห่งชาติ ได้รับการยกเว้นจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเช่นเดียวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓

๕. เดิมการเคหะฯ พัฒนาโครงการซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของการเคหะฯ โดยเช่าที่ดินของกรมธนารักษ์ อยู่ประมาณ ๓๐ ปี มูลค่าของสิทธิการเช่าจะลดลงตามระยะเวลาหรือไม่ และมูลค่าในส่วนที่เหลือจะลดลงและมีผลต่อการจ่ายภาษีหรือไม่นั้น กฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างจะประเมินภาษีจากมูลค่าที่ดิน ณ ปัจจุบันรวมกับมูลค่าของสิ่งปลูกสร้าง แล้วจึงจะนำมาคำนวณภาษี ไม่ได้พิจารณาจากสิทธิการเช่า

๖. ประเด็นที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายจัดสรรอาคารชุดฯ กฎหมายนิคมอุตสาหกรรมฯ ที่สร้างแล้วเสร็จก่อนพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับหรือวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๒ แต่ยังขายไม่หมดจะได้รับการลดร้อยละ ๙๐ ของค่าภาษีเป็นเวลา ๒ ปี

๗. การคำนวณมูลค่าสิ่งปลูกสร้างจะมีการหักค่าเสื่อมราคาเป็นไปตามลักษณะโครงสร้างและอายุของสิ่งปลูกสร้าง

๖. กระทรวงสาธารณสุข

๑. มูลนิธิหรือสมาคมที่ใช้พื้นที่ของโรงพยาบาลเป็นร้านค้าอยู่ในข่ายต้องชำระภาษี เนื่องจากมาตรา ๘ (๗) แห่งพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้ทรัพย์สินที่เป็นของมูลนิธิหรือองค์การหรือสถานสาธารณกุศลตามที่รัฐมนตรีกระทรวงการคลังประกาศกำหนดได้รับยกเว้นภาษีเฉพาะส่วนที่มิได้ใช้หาประโยชน์

๒. ที่ดินที่เป็นที่ราชพัสดุกรณีมีบุคคลเข้ามาเช่าพื้นที่ เช่น กรมแพทย์แผนไทยให้คนเช่าพื้นที่เพื่อทำเป็นร้านค้าจะต้องแยกการพิจารณาเป็น ๒ ส่วน คือ (๑) ที่ดินที่เช่าราชพัสดุต้องจ่ายค่าเช่าตามเงื่อนไขที่เช่ากับกรมธนารักษ์ และ (๒) ส่วนที่นำพื้นที่ไปให้เช่าต่อจะต้องชำระภาษีให้กับ อปท. ตามที่ได้กำหนดเรื่องการครอบครองหรือทำประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของรัฐ

๓. กรณีให้เอกชนเช่าพื้นที่เป็นตลาดขายของตามพื้นที่ท้องถนนเป็นการชั่วคราว และอาจมีสิ่งปลูกสร้างที่ไม่ถาวร โดยให้เช่าทำตลาดเพียงเดือนละ ๒ ครั้ง เข้าข่ายการใช้ประโยชน์ จึงต้องถูกเรียกเก็บภาษีเนื่องจากส่วนของการใช้ประโยชน์พื้นที่นั้น หลักการคือ หากมีการหาประโยชน์ไม่ว่าจะเป็นการชั่วคราวหรือถาวร จะต้องถูกประเมินภาษีและไม่ได้รับการยกเว้นภาษี กรณีเป็นที่ของรัฐถ้าไม่ทำประโยชน์จะไม่เก็บภาษี ทั้งนี้ท้องถิ่นจะเข้าไปสำรวจการทำประโยชน์ใดในพื้นที่ว่า ผู้ใดเป็นเจ้าของและใช้ประโยชน์ ผู้นั้นจะต้องเป็นผู้เสียภาษี

๗. กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ชุมชนที่อยู่ตามแนวชายฝั่งหลายแห่งเป็นชุมชนที่อาศัยอยู่โดยไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ จึงกลายเป็นชุมชนอาศัยอยู่ในเขตที่เป็นของรัฐทั้งหมด กรณีนี้การสำรวจเป็นหน้าที่ของ อปท. ซึ่งจะมีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ออกไปสำรวจการใช้ประโยชน์ในที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง จึงขอความอนุเคราะห์

หน่วยงานภาคปฏิบัติของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอำนวยความสะดวกให้กับเจ้าหน้าที่ อปท. ให้สามารถเข้าไปสำรวจพื้นที่ได้

๘. กรมป่าไม้

การเข้าใช้พื้นที่ป่าสงวนถือว่าที่ดินนั้น พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๑๔ ห้ามมิให้บุคคลใดยึดถือครอบครองทำประโยชน์ หรืออยู่อาศัยในที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า ทำไม้ เก็บหาของป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ เว้นแต่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ หรืออยู่อาศัยตามมาตรา ๑๖ ดังนั้น กรณีที่ดินป่าสงวนที่มีบุคคลบุกรุกเข้าไปทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าว จึงไม่ถือว่าเป็นที่ดินที่กฎหมายห้ามมิให้ทำประโยชน์ เนื่องจากมีการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์แล้ว เช่น อนุญาตถูกต้อง กรณีไม่ได้อนุญาตแต่มีผู้บุกรุกเข้าไปครอบครองหรือทำประโยชน์ถือว่า เป็นผู้ทำประโยชน์ในทรัพย์สินของรัฐ ดังนั้น บุคคลที่ครอบครอง หรือบุคคลที่บุกรุกจึงมีหน้าที่เสียภาษี

๙. กรมชลประทาน

กรณีเอกชนเข้ามาขอเช่าพื้นที่กับกรมธนารักษ์และขออนุญาตกรมชลประทานแล้ว จะถือว่าเป็นผู้ครอบครองจึงต้องเสียค่าเช่ากับกรมธนารักษ์ และจ่ายภาษีให้ อปท. โดยท้องถิ่นจะเป็นผู้สำรวจ ขอให้กรมชลประทานควรช่วยอำนวยความสะดวกให้ข้อมูลแก่ อปท. ในส่วนของแบบแปลนและโฉนด

๑๐. กรมส่งเสริมสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ขออนุญาตกรมป่าไม้เข้าทำประโยชน์ในป่าสงวน ๑๔ แห่ง ซึ่งเป็นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี และมีป่าอีกแห่งหนึ่งที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้และเปิดพื้นที่ให้เกษตรกรทำประโยชน์โดยไม่ได้เรียกเก็บค่าเช่า ดังนั้น กระบวนการที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้รับมาและให้ประชาชนใช้ประโยชน์ จึงไม่เข้าข่ายเป็นการหาประโยชน์

๑๑. กองทัพบก

กองทัพบกนำพื้นที่บางส่วนไปดำเนินการในลักษณะจัดสวัสดิการ โดยเก็บเงินเข้ากองทุนสวัสดิการ กรณีสถานพักฟื้นและพักผ่อนกองทัพบก สวนสนประดิพัทธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในพื้นที่มีศูนย์พัฒนากีฬา เช่น สนามกอล์ฟ สระว่ายน้ำ และอาคารโรงแรม หากคำนวณภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ราคาที่ดินจะมีราคาประมาณ ๗๐,๐๐๐ บาทต่อตารางวา รวมราคาประเมินแล้วประมาณ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท กองทัพบกจะต้องเสียภาษีปีละ ๓๐ ล้านบาท ทั้งที่มีกำไร ๑๐๐,๐๐๐ – ๒๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี ควรดำเนินการ ดังนี้ (๑) ดำเนินการตามกฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างไปก่อน (๒) เมื่อกองทัพบกพิจารณาแล้วว่า ได้รับผลกระทบจากกฎหมายเป็นอย่างมากก็สามารถส่งเรื่องเสนอกระทรวงการคลังพิจารณาออกพระราชกฤษฎีกาลดภาษีเพิ่มเติมให้

๑๒. กองทัพอากาศ

กองทัพอากาศมีที่ดินที่ได้รับมอบอำนาจจากกระทรวงการคลังโดยกรมธนารักษ์ มีผู้เช่าที่ดินซึ่งเป็นการเช่าเพื่อการเกษตรและที่อยู่อาศัย หากท้องถิ่นสำรวจแล้วพบว่า เป็นการทำธุรกิจจะต้องเก็บภาษีตามข้อเท็จจริงที่ได้ไปสำรวจ โดยพิจารณาจากการใช้ประโยชน์จริง ณ วันที่ ๑ มกราคมของปีภาษีนั้น

๑๓. กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.)

๑. ศธ. มีที่ดินที่ได้รับบริจาคจากผู้มีอุปการคุณให้นำที่ดินไปใช้ในการหาประโยชน์ และนำผลประโยชน์ที่ได้มาจัดสรรเป็นทุนการศึกษาให้กับเด็กนักเรียนตามแต่วัตถุประสงค์ของกองทุนไม่ว่าจะเป็นเพื่อเป็นที่อยู่อาศัย เกษตรกรรม การพาณิชย์ และบางส่วนในลักษณะเป็นที่อยู่อาศัยและประกอบการพาณิชย์ด้วย เช่น การให้เช่าทำที่จอดรถ หรือรูปแบบอื่นที่กระทรวงศึกษาธิการใช้ประโยชน์ โดยได้มีการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน และเมื่อมีบังคับใช้กฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ศธ. จะต้องชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

๒. กรณีให้ธนาคารกรุงไทยใช้พื้นที่ติดตั้งตู้ ATM ในตึกอาคารสำนักงาน ตู้ ATM ดังกล่าวไม่ถือว่าเป็นสิ่งปลูกสร้าง เพราะไม่มีลักษณะเป็นโรงเรือน ตึก หรืออาคาร แต่ยังต้องเสียภาษีในส่วนของที่ดิน

๓. กรณีที่ดินที่ได้รับบริจาค หากเจ้าของที่ดินยกให้กับ ศธ. และ ศธ. นำไปหาประโยชน์หารายได้โดยเจ้าของที่ดินไม่ได้โอนกรรมสิทธิ์ให้ เจ้าของที่ดินจะต้องถูกประเมินและมีหน้าที่ต้องเสียภาษีเช่นเดียวกับกรณีที่มีผู้บริจาคที่ดินให้กับวัด แต่ผู้บริจาคยังเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้นอยู่ และวัดนำที่ดินนั้นไปหารายได้ เจ้าของที่ดินก็จะต้องถูกประเมินและเสียภาษีเช่นกัน

๔. โรงเรียนมีร้านค้าซึ่งเป็นสวัสดิการและไม่ได้หากำไรไม่ต้องเสียภาษี เนื่องจากโรงเรียนมีหน้าที่ดูแลเด็กและจัดอาหารกลางวัน โรงอาหารของโรงเรียนถือเป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่ต้องดำเนินการเพื่อขายอาหารให้กับเด็กนักเรียน กรณีนี้พิจารณาว่าเป็นทรัพย์สินของรัฐที่ใช้ประโยชน์ในกิจการรัฐ

๕. โรงเรียนมีการส่งเสริมเรื่องสหกรณ์โรงเรียน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ระบบสหกรณ์ตามแนวพระราชดำริของในหลวงรัชกาลที่ ๙ และมีการส่งเสริมโดยนำผลผลิตโครงการอาหารกลางวันไปใช้ในระบบสหกรณ์โรงเรียน ต้องพิจารณาลักษณะของสหกรณ์มี ๒ ประเภท คือ การหาประโยชน์ และไม่หาประโยชน์ โดยส่วนใหญ่สหกรณ์ที่ทำตามแนวพระราชดำริฯ จะไม่หาประโยชน์ จึงเป็นไปตามมาตรา ๘(๑) ที่กำหนดว่า ทรัพย์สินของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐซึ่งใช้ในกิจการสาธารณะ โดยมิได้หาประโยชน์ ดังนั้น จึงไม่เข้าข่ายเสียภาษี

๑๔. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม

มหาวิทยาลัยมีการจัดการเรียนการสอนโดยมีศูนย์ฝึกโรงแรม หากเป็นการใช้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาจะได้รับยกเว้นภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง แต่กรณีที่มีการหาประโยชน์โดยให้คนภายนอกเข้าพักอาจต้องพิจารณาในรายละเอียดตามแต่ละกรณี ทั้งนี้ หากมีการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ต่าง ๆ ทุกประเภทในลักษณะหารายได้ หรือการใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์จะอยู่ในข่ายต้องเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างด้วย

๑๕. ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.)

๑. ธปท. มีศูนย์กระจายธนบัตรให้ธนาคารพาณิชย์มาใช้สถานที่เพื่อกระจายธนบัตรไปให้ศูนย์กระจายธนบัตรของธนาคารอื่น ๆ หลายร้อยแห่งในประเทศ โดยไม่คิดค่าเช่า แต่คิดค่า Software ในการดูแลบริหารจัดการ ศูนย์กระจายธนบัตรถือเป็นวัตถุประสงค์ของ ธปท. ดังนั้น อยู่ในข่ายได้รับการยกเว้นภาษี

๒. ภูมิสถาปัตย์และลานจัดสวน หากไม่ได้หาผลประโยชน์จะไม่เสียภาษี

๓. ธปท. เป็นหน่วยงานของรัฐจึงเข้าข่ายได้รับยกเว้นภาษีตามมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ อย่างไรก็ดี ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่นำไปหาประโยชน์ที่ไม่เกี่ยวกับกิจการของรัฐ หรือของหน่วยงานของรัฐ จะต้องเสียภาษี ดังนั้น หากมีการทำประโยชน์ก่อให้เกิดรายได้ก็ต้องเสียภาษี

๑๖. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.)

๑. กฟผ. อยู่ระหว่างจัดทำข้อมูลพื้นที่ให้ชัดเจนเพื่อสนับสนุน อปท. ที่เข้ามาตรวจสอบข้อมูลในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เนื่องจาก กฟผ. มีพื้นที่ในทุกภูมิภาค และมีหลายบริบท ซึ่งจะเป็นการยากกับ อปท. ในการประเมินภาษี เช่น บางพื้นที่มีทั้งโรงไฟฟ้าและเขื่อน กรณีเขื่อนจะมีพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน ทั้งที่ราชพัสดุ ที่ของกรมป่าไม้ ป่าสงวนแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช นอกจากนี้ยังครอบคลุมพื้นที่ของหลาย อปท. โดยบาง อปท. ไม่มีตัวเขื่อน แต่มีที่เก็บน้ำ

๒. กรณีทรัพย์สินของ กฟผ. ที่เกี่ยวเนื่องหลายพื้นที่ควรให้ อปท. ซักซ้อมตกลงกันในการออกใบประเมินให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน และเพื่อไม่ให้เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อน กฟผ. ควรทำการบันทึกรายละเอียดข้อมูลในแต่ละพื้นที่ว่ามี อปท. ใดเกี่ยวข้องบ้าง

๓. กรณีบ้านพักพนักงานของ กฟผ. จะต้องเสียภาษีในอัตราที่อยู่อาศัย

๑๗. หน่วยงานที่เข้าร่วมประชุม แต่ไม่มีประเด็นซักซ้อมความเข้าใจ

ประกอบด้วย ๓ หน่วยงาน คือ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม ได้รับทราบว่าหากมีการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ต่าง ๆ ทุกประเภทในลักษณะหารายได้ หรือการใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์จะอยู่ในข่ายต้องเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างด้วย
